

Op pad rondom de Strijbeekse Beek

Auteur: Charles Aerssens

Grenzeloos wandelen

Grenzeloos wandelen in het gebied rondom de Strijbeekse Beek betekent dat deze rondwandeling deels over Nederlands en deels over Belgisch grondgebied verloopt. Het beekdal van de Strijbeekse Beek vormt hier immers de natuurlijke grens tussen beide buurlanden. Deze grensbeek scheidt twee mooie natuurgebieden: het ten noorden gelegen natuurreservaat de Goudberg van Staatsbosbeheer en het zuidelijke Domeinbos De Elsakker van het Vlaams Gewest. Ook voert de route langs de bovenloop van het riviertje de Mark ten zuiden van Grenspaal 218 en door het coulisselandschap van Meersel-Dreef en Groot en Klein-Eyssel. Hier vinden we nog kleine natuurgebieden, die hun natuurlijk karakter behouden hebben, zoals de Heerlese Loop tussen Groot- en Klein Eyssel.

Vanaf het vertrek bij Baroniepoort 't Smokkelaartje gaat de route direct door natuurreservaat de Goudberg langs het ringven Patersmoer. Dan betreden we noordelijke oever van het lager gelegen beekdal van de Strijbeekse Beek. Via het buurtschap Strijbeek steken we vervolgens door naar het riviertje de Mark en bereiken voorbij Grenspaal 218 het Belgische Meersel-Dreef. Vanaf hier wandelen we zuidwaarts langs de Mark over Belgisch grondgebied naar Groot- en Klein-Eyssel. Door Landgoed Elsakker komen we in het Domeinbos De Elsakker. De route verloopt hier door een oorspronkelijk heidegebied en over de nog jonge Strijbeekse Beek verlaten we België. Eerst door drassig weiland en over een breed zandpad keren we terug naar het vertrekpunt Baroniepoort 't Smokkelaartje.

Routebeschrijving

1. We vertrekken in het buurtschap Strijbeek vanaf de parkeerplaats bij 't Smokkelaartje aan de Goudbergseweg 8. Hier wandelen we vanaf de markering van het wandelroutenetwerk Baroniepoort over het asfalt een 10-tal meter naar links tot in de bocht van de Goudbergseweg met de onverharde Grazenseweg. Waar het asfalt naar rechts afbuigt; wandelen we rechtuit langs de aanduiding van het smokkelpad. We volgen dit bospad, dat verderop langs het openveld verloopt en we houden rechts aan. Zo komen we nu op een T-splitsing met een breed zandpad. Hier gaat de route rechtsaf tot aan het hekje aan onze linkerzijde bij KNP81. Door dit hekje betreden we het natuurreservaat De Goudberg van Staatsbosbeheer. Over de heide en langs het fraaie ringven Patersmoer of Goudbergven volgen we het smalle pad langs een infopaneel. KNP99 laten we links liggen en we blijven op het pad langs het Patersmoer tot we aan het punt komen, waar we aan de linker kant door het klaphekje uitkomen op het brede zandpad. De route gaat hier naar rechts. Aan onze linkerzijde hebben we een wijds uitzicht op het beekdal van de Strijbeekse Beek, dat de natuurlijke grens met onze Belgische zuiderburen vormt. We passeren een granieten zwerfkei die in 2004 langs het zandpad is neergelegd met het gedicht van Pien Storm van Leeuwen dat verwijst naar de Slag bij Strijbeek op 2 januari 1814 aan het eind van het Napoleontische tijdperk. We volgen het zandpad en met de bocht mee bereiken we de verharde weg, de Goudbergseweg. Linksaf over het asfalt

komen we in het gehucht Strijbeek. Op slechts 100 meter van de Belgische grens komen we op de kruising bij de voorrangsweg bij KNP60 en ANWB-paddestoel P21158. Hier gaat onze route naar rechts over de Strijbeekseweg voorbij de St. Hubertuskapel. De weg volgend gaan we na 200 meter bij huisnummer 58 linksaf. Voorbij de laatste huizen met kassen komen we in het open gebied van de Markvallei. Met de bocht naar rechts komen we over het onverharde pad bij een markeringspaal van het wandelroutenetwerk. We gaan hier naar links voorbij aan het St. Isidoruskapelletje. We komen door een draaipoortje en een overstapbankje aan de oever van de Mark en omdat het handbediende pontje verdwenen is, moeten we noodgedwongen naar rechts wandelen in de richting van de Markbrug. Direct na de brug over het riviertje de Mark bij ANWB-paddestoel P24547 en KNP72 gaat onze route linksaf over het verharde pad langs de Mark. Bij het passeren van Grenspaal 218 komen we in België. Bij de eerste mogelijkheid naar rechts gaan we over de betonbaan en bereiken na 150 meter langs enkele garages de bebouwing van Meersel-Dreef.

2. In Meersel-Dreef wandelen we linksaf over de Dreef, de drukke dorpstraat door het centrum en doorgaande weg met zijn vele horecagelegenheden. Zo passeren we ook het klooster van de Minderbroeders Kapucijnen, dat hier in 1687 wordt gebouwd op de oever van de Mark met het tegenover het klooster gelegen Mariapark, een bedevaartsoord en plek van volksdevotie: Na de lange parkeerplaats aangekomen op de kruising met de oude Tramweg bij KNP34 slaan we linksaf het onverharde pad in. Aan het einde staan we opnieuw aan de Mark en gaan voor het bruggetje bij KNP33 rechtsaf. We bereiken het asfalt van Klein-Eyssel bij KNP32 en steken bij de brug rechtover. Het pad op de oever blijven we volgen tot aan de stuw. Hier steken we over en wandelen dan opnieuw aan de andere zijde van de Mark verder. Over een bruggetje volgt de route een zijarm van de Mark tot we KNP50 bereiken. Nu gaan we naar links en staan even verderop aan de doorgaande weg Groot-Eyssel. Rechtsaf wandelen we door tot aan de rotonde, waar we linksaf slaan en het fietspad vervolgen. We negeren de zijwegen rechts en links tot we na één kilometer het kleine beekdal van de Heerlese Loop oversteken. Daarna slaan we het eerste weggetje linksaf in, dat omzoomd is met een rij bomen. Met de bocht naar links en rechts langs een bosperceeltje komen we bij KNP31, waar we rechts aanhouden. Aan het einde van dit pad komen we uit op het asfalt van Klein-Eyssel. Hier gaat de route 200 meter naar links om dan vervolgens voor de bushalte rechtsaf het onverharde pad in te slaan. Langs een kassengebied komen we aan de bosrand en volgen rechtuit het bospad voorbij aan KNP30 tot we aan een met gracht omgeven landhuis komen op landgoed Elsakker. De route leidt ons naar rechts. we wandelen dit laantje helemaal uit tot op de doorgaande weg (Strijbeekseweg). Hier slaan we rechtsaf en vervolgen de wandeling. Voorbij het imposante landhuis St. Jorisburg komen we links aan de toegang naar Domeinbos de Elsakker.
3. Een informatiebord geeft aan dat we hier Domeinbos de Elsakker betreden. Langs de slagboom komen we in een van oorsprong heidelandschap dat al in de 16e eeuw in bezit is van het Stift van de Kanunnikessen in het Limburgse Thorn. Vanaf de 20e eeuw maakt de heide plaats voor landbouwgrond en percelen naaldbos, ooit aangeplant als mijnhout. Als sinds 1984 het gebied in bezit komt van het Vlaams Gewest, wordt het naaldbos grotendeels gekapt. Schapen en runderen houden deze plekken open, zodat jonge boompjes en struiken geen kans krijgen om groot te worden. Als we het pad volgen wandelen we door een gevarieerd gebied met heidevelden, vennen, bloemrijke natte graslanden en gagelstruwelen. Het pad komt voorbij een heideveldje op een kruising, waar we rechtsaf slaan en een zitbank passeren. We volgen het bospad met de bocht

naar links en komen op een breed zandpad. Hier gaan we rechtsaf en passeren enkele kleine vennen aan weerskanten van het pad. Waar statige bomen het zandpad omzomen slaan we bij de markering rechtsaf en wandelen tot aan de T-splitsing. Nu linksaf en na een tiental meters rechtsaf. We komen verderop aan een bankje. Hier volgen we linksaf de grasdijk langs een brede sloot met aan de linkerzijde wilgen bomen. Aan het einde kiezen we de brede bomenlaan naar links, die ons langs de bedrijfsschuren leidt van het Agentschap Natuur en Bos van het Vlaams Gewest. Zo komen we op een kruising van bospaden bij een zitbank en KNP9.

4. Op dit punt staat links achter de afsluitboom aan de brede laan een kapelletje. Dit Heilig Hart Kapelletje met een gedenksteen herinnert aan het huwelijk in 1920 van Generaal-Majoor William Lauwers (1856-1924) met Jeanne Dupret, die vanaf 1899 de eigenaren van het landgoed De Elsakker zijn. Op de kruising kiezen we voor het bospad meteen achter het bankje en het infopaneel langs de afsluitbalk. Nu wandelen we dit pad met de bocht naar links tot aan de eerste kruising en slaan rechtsaf. We blijven het bospad rechthoekig volgen en passeren KNP7 en KNP6. Voorbij KNP6 buigt het pad naar links en komen in meer open gebied. We steken via een bruggetje de nog jonge Strijbeekse Beek over volgen het pad dat slingerend zijn weg zoekt door het coulisselandschap tot we aan op een zandpad uitkomen. Hier naar links door het bos staan we aan het einde bij KNP98. Op deze T-splitsing gaat de route rechtsaf. Aan het eind van dit pad bereiken we een brede bomenlaan bij KNP97. Vanaf hier wandelen we naar links over de zandweg (Grazenseweg). We lopen deze zandweg helemaal uit en zijn aan het einde terug op het vertrekpunt bij Baroniepoort 't Smokkelaartje.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

17 km

Start- en eindpunt

Baroniepoort 't Smokkelaartje, Goudbergseweg 8, 4856 AD Strijbeek

Openbaar vervoer

Bus 6 Arriva

Breda - Meersel-Dreef

Bushalte Nieuwe Dreef 2

BE - 2328 Meerle, Hoogstraten

Parkeren

Parkeerplaats 't Smokkelaartje, Goudbergseweg 8

4856 AD Strijbeek

Horeca onderweg

o Baroniepoort 't Smokkelaartje, Goudbergseweg 8, 4856 AD Strijbeek

o Meersel-Dreef heeft een groot aantal horecagelegenheden.

o Op een aantal punten onderweg zijn banken en picknickplaatsen ingericht.

Achtergrondinformatie

Goudbergven

Karakteristiek voor dit ven is de ligging in een sterk geaccidenteerd terrein. Het Goudbergven wordt omgeven door een duin in de vorm van een parabool, die gevormd is na de laatste ijstijd 10.000 jaar geleden. In de Middeleeuwen heeft aan de oostzijde op het hoogste gedeelte van deze duin een houten standerdmolen gestaan. De boerderij van de molenaar lag er ten noorden van. De molen brandt in 1628 af. In 1667 wordt op dezelfde plaats een nieuwe molen gebouwd door de Nassause Domeinraad. Vanaf 1707 wordt de molen 'De Korenbloem' genoemd en is van alle kanten over zandwegen bereikbaar. Naar het zuiden wordt zelfs een speciaal bruggetje over de Strijbeekse Beek gebouwd. Als in 1830 de staatsgrens tussen Nederland en België een feit wordt, breekt men de molen in 1835 af.

De Slag bij Strijbeek

Aan het eind van het Napoleontische tijdperk heeft hier op 2 januari 1814 de 'Slag bij Strijbeek' plaatsgevonden. Om Napoleon op de knieën te dwingen is er een leger op de been gebracht, bestaande uit Zweden, Britten, Hessen, Würtenbergers, Saksen, Pruisen en Russische Kozakken. De voorhoede van dit leger wordt gevormd door het 3e Pruisische Armee Korps. Vierhonderd Pruisische ruiters en Kozakken van dit korps raken slaags met tweehonderd leden van de Napoleontische cavalerie-eenheid 'Lanciers Rouges' van de keizerlijke garde. De uiteindelijke slag speelt zich voornamelijk af op de weidegronden en beemden aan de Nederlandse kant van de beek. De waterstand was tweehonderd jaar geleden veel hoger dan nu en verschillende manschappen en paarden verdrinken als ze door het ijs zakken. In totaal sneuvelen hier dertien Pruisen. De 'Slag bij Strijbeek' maakte onderdeel uit van een groot aantal schermutselingen tussen Breda en Antwerpen. In 2014 is dit groots herdacht met het naspelen van deze slag.

St. Hubertuskapel Strijbeek

Op de 3-sprong in het gehucht Strijbeek staat sinds 1518 de St. Hubertus kapel. Na de Vrede van Münster in 1648, dient de kapel enige tijd als schuilkerk voor de gelovigen uit Ginneken. Daarna staat het lange tijd leeg tot in 1788 de kapel weer in katholieke handen komt. Als de onderhoudskosten in de loop de jaren te hoog worden, besluit men in 1872 de kapel af te breken. Van de oude stenen wordt het huidige kapelletje opgebouwd naar een ontwerp van de Ginnekense architect Petrus J. Soffers (1820-1910). De laatste restauratie vindt plaats in 1979. In de voorgevel is een klokkenstoeltje ingebouwd, waarin een in 1756 door G. du Mery uit Brugge gegoten klok hangt. Het interieur van het gebouwtje bevat een Maria-altaar en enkele glas-in-loodramen die episoden uit het leven van de H. Hubertus, de eerste bisschop van Luik en de patroonheilige van de jagers, uitbeelden. In de nis boven de ingang is een veelkleurig gipsen Hubertusbeeld geplaatst. Hubertus is afgebeeld als patroonheilige van de jagers, gekleed in een traditioneel jachtkostuum, met een speer in zijn hand. Voor hem staat een hert met een crucifix tussen het gewei.

Domeinbos De Elsakker

Het Domeinbos de Elsakker is een voormalig kloosterdomein, dat in de 16de eeuw tot de eigendommen van het Stift van Thorn behoort. Het bos ontleent zijn naam aan de eerste rentmeester Wouter van Elsakker, die in 1588 begraven is in de kerk van Meerle. Na de Franse inval komt er in 1797 een einde aan de Stift en het vorstendom Thorn. Na het Weense Congres (1815) komt het domein De Elsakker in handen van Johannes Petrus Eeltjens (1791- 1860) uit Breda. Na zijn dood wordt de familie Dupret uit Brussel eigenaar. Het Heilig Hart kapelletje aan onze route door de Elsakker herinnert een gedenksteen aan het huwelijk tussen William Lauwers en Jeanne Dupret in 1920. Oorspronkelijk is het gebied een onaangeroerd heidelandschap, maar vanaf de twintigste eeuw maakt de heide langzamerhand plaats voor landbouwgrond en naaldbos. In 1984 wordt het domein aangekocht door het Vlaams Gewest. Bos, heide, vochtige graslanden, poelen en vijvers vormen nu de belangrijkste elementen met een grote verscheidenheid aan vogels, zoogdieren, amfibieën en insecten. Ook vind je er zeldzame dagvlinders zoals groentje en bont dikkopje, talrijke libellen waaronder koraaljuffer, venwitsnuit en de met uitsterven bedreigde bosbeekjuffer.

Smokkelpaden

De grensstreek van Nederland en België rondom de Strijbeekse Beek is bekend om zijn smokkelgeschiedenis. Vroeger was het moeilijk om goederen over de grens te vervoeren en de invoer van goederen was erg duur. Na de Tweede Wereldoorlog verandert dit drastisch. Alles wat los en vast zat en waar iets op te verdienen viel, werd over de grens gesmokkeld. In het begin is het smokkelen nog kleinschalig en vriendelijk. Maar dit verandert snel als boter het meest winstgevende smokkelproduct wordt. In de grensstreek ontspint zich een nietsontziende strijd tussen douane en smokkelaars, waarbij gebruik gemaakt wordt van pantserwagens, kraaienpoten, wapens en er vinden wilde achtervolgingen plaats. Ondanks het geweld wordt de botersmokkel beschouwd als de meest romantische periode uit de Nederlandse misdaadgeschiedenis, die de staat honderden miljoenen guldens per jaar heeft gekost en veel smokkelaars tot vermogende mensen heeft gemaakt. De stoutmoedigheid en onversaagde durf van de smokkelaars roept bewondering op bij de bevolking. Smokkelen werd gezien als een sport, bedoeld om wat extra's te verdienen.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50